

Konwent Marszałków Województw RP przyjął stanowisko w sprawie *"polityki integracyjnej (imigracyjnej) państwa"*. Przewodniczący zarządów województw piszą w nim, że z uwagi na obecne uwarunkowania przyjmowanie migrantów do naszego kraju staje się koniecznością. Dlatego państwo powinno dobrze się do tego przygotować. A kluczową rolę, w opinii marszałków, odegrają samorządy.

Uwarunkowania

Marszałkowie dostrzegają po pierwsze, że polskie społeczeństwo szybko się starzeje. Według prognoz, poczynawszy od 2050 r. liczba osób w wieku poprodukcyjnym będzie dwa razy większa niż osób w wieku przedprodukcyjnym, a jeszcze przed rokiem 2050 populacja osób powyżej 80. roku życia zacznie być większa od populacji osób w wieku 25-34 lata. Będzie to sprzyjać znacznemu wzrostowi kosztów funkcjonowania systemu emerytalnego oraz systemu opieki zdrowotnej.

Po drugie, w Polsce zaczyna brakować pracowników. Wciąż zbyt niski jest odsetek osób aktywnych zawodowo. Szybki wzrost populacji osób w wieku poprodukcyjnym oznacza rosnące zapotrzebowanie na transfery publiczne i rodzi presję na zwiększenie obciążeń podatkowych. Deficyt zasobów pracy stanowi, zdaniem przewodniczących zarządów województw, istotną barierę rozwoju społeczno-gospodarczego regionów.

Po trzecie, nasz kraj jest czołowym w świecie eksporterem zasobów pracy. Według szacunków, w 2017 roku poza granicami kraju przebywało czasowo ponad 2,5 mln obywateli polskich. Jednocześnie jesteśmy największym w UE importerem imigrantów krótkoterminowych (szacuje się, że w 2018 roku w Polsce zatrudnionych było około 1,1 mln pracowników z zagranicy).

Konsekwencje, szanse i wyzwania

w opinii marszałków sytuacja demograficzna całego kraju i poszczególnych regionów będzie w coraz większej mierze uzależniona od imigracji. Imigranci odgrywają coraz większą rolę we wspólnotach lokalnych, jako studenci, pracownicy, konsumenci, przedsiębiorcy, inwestorzy czy podatnicy. Należy dążyć do pełnego i świadomego wykorzystania ich potencjału dla ekonomicznego, społecznego i kulturowego rozwoju polskich regionów. Marszałkowie uważają, że z powyższych względów Polska potrzebuje dalekowzrocznej, skoordynowanej, zarządzanej wielopoziomowo i skutecznej polityki integracyjnej. W jej tworzenie i realizację włączone będą – obok administracji rządowej – jednostki samorządu terytorialnego, partnerzy społeczni i gospodarczy, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, środowisko akademickie oraz sami imigranci.

Efektywna integracja imigrantów stanowi duże wyzwanie. Kluczową rolę w tym długofalowym procesie odegrają, w opinii samorządowców regionalnych, samorządy lokalne. Ale dostrzegają warunek: gminy i powiaty muszą być wyposażone w stosowne narzędzia i kompetencje. Istotnego wzmocnienia w obszarze systemowego wsparcia imigrantów wymagają również kompetencje samorządu województwa, szczególnie w zakresie rynku pracy, pomocy społecznej i edukacji (w tym międzykulturowej, budującej świadomość społeczeństwa o cudzoziemcach). W opinii marszałków, nadanie regionom szerszych kompetencji w tych kwestiach stanowiłoby nie tylko wyjście naprzeciw wyzwaniom społeczno-gospodarczym, ale także byłoby komplementarne z działaniami prowadzonymi przez polskie regiony w ramach polityki spójności UE.